

Slutrapport

Insats för samverkansmedel

Denna mall ska användas vid slutrapportering av insatser finansierade av Samordningsförbund Gävleborg.

Diarienummer

Signatur

Ankomstdatum

Slutrapport för insatser skickas via e-post till kontakt@finsamgavleborg.se

Rapportens syfte är att förmedla information till styrelsen för uppföljning och lärande.

Kontakt

Anna-Karin Hainsworth, förbundschef
anna-karin.hainsworth@finsamgavleborg.se
Tfn: 070-084 04 00

Per Lundgren, verksamhetsutvecklare
per.lundgren@finsamgavleborg.se
Tfn: 070-320 54 68

1. Allmänna uppgifter

Insatsens namn Från Skola till arbete
Insatstid 2024-01-01 – 2025-06-30
Beviljade medel för insatsen 3 611 939
Utnyttjade medel

2. Ansvarig för genomförande av insatsen

Organisations namn Gävle kommun	Arbetsställets namn Arbetsmarknad och stöd
Namn - kontaktperson för insatsägare Göran Herdin	Mobiltelefonnummer 026-172412
E-postadress goran.herdin@gavle.se	
Postnummer	Postadress

3. Samverkansparter

Organisation Arbetsförmedlingen, Jeanette Radstake-Gustavsson
Organisation
Organisation
Organisation

4. Insatsbeskrivning

4.1 Syfte och bakgrund till insatsen:

Unga med funktionshinder är en målgrupp som behöver extra stöd för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Erfarenheter från yrkesverksamma som arbetar med målgruppen vittnar om stora risker för dessa individer om de inte efter skolan får en etablerad kontakt med arbetslivet och därmed kan leva ett självständigt liv med egen försörjning.

I kraft av funktionshindret är deras behov av stöd ibland påtagligt.

Under tiden i skolan erbjuds de ofta tillgängliga stödinsatser i form av pedagoger, studie- och yrkesvägledare, kuratorer bl a men när de avslutat sina gymnasiestudier bygger ofta stödet på det egna ansvaret vilket i många fall innebär inget stöd.

En hel del forskning och erfarenheter kring arbetsmarknadsinsatser visar på betydelsen av ett sammanhållet stöd under längre perioder för att motverka fragmentisering så att dessa individer inte faller mellan stolarna.

I kraft av kommunens tydliga inriktning att fokusera sina arbetsmarknadsinsatser på försörjningsstödstagare blir inte dessa unga individer aktuella för alla befintliga insatser förrän de uppbär försörjningsstöd.

I kommunens övergripande överenskommelse med Arbetsförmedlingen finns målgruppen ungdomar med funktionshinder som särskild prioriterad. Efter sommaren har arbetslösheten för ungdomar i sin helhet visat på negativ utveckling.

Med anledning av dessa utmaningar vill Gävle kommun kunna stärka arbetet med dessa individer i ett sammanhållet stöd - Från skola till arbete- sammanhållet stöd för unga med funktionshinder. Gymnasieskolorna i Gävle har haft en heltidstjänst och Arbetsmarknad och stöd (ARBOS) har haft två heltidstjänster för att kunna stärka arbetet med målgruppen. Kommunen har också avsatt resurser för samordnare och individresurs till SamSTART.

Ett multikompetent team samarbetar för att kunna stödja eleven i processen att planera inför ett yrkesliv efter skolstart. De elever som går sista åren på gymnasieskolans alla program identifieras till det sammanhållna stödet. Insats innebar förebyggande arbete genom att förhindra framtida bidragsberoende. Projektet från skola till arbetsliv avsåg också att samverka med Arbetsförmedlingens nationella projekt SamSTART.

Metoder och samarbete som ska leda till en långsiktig och hållbar utveckling för ungdomar med funktionshinder. Information och erfarenhetsutbyte gällande målgruppen samt utveckla ett arbetssätt för att möta deras behov och identifiera utmaningar i arbetet.

4.2 Målgrupp för insatsen: Vilka grupper/individer har omfattats av insatsen.

Målgruppen unga personer som går i gymnasieskolans nationella program oavsett gymnasiereform med dokumenterad neuropsykiatrisk-, fysisk-, psykisk-, och/eller intellektuell funktionsnedsättning samt nedsatt arbetsförmåga.

Funktionsnedsättningen ska vara färdigutredd, eller utredningen vara initierad eller påbörjad med syfte att dokumentera.

5. Resultat och utfall av insats**5.1 Måluppfyllelse:** Ange mål och resultat.

En av de mest centrala målsättningarna i projektet var att klargöra och fastställa ansvarsfördelning och roller mellan de samverkande parterna i övergången från skola till arbetsliv. Detta tydliggörande var avgörande för att skapa en gemensam strategisk grund mellan berörda projektorganisationer vilket i sin tur var en förutsättning för att kunna erbjuda ett effektivt och sammanhållet stöd till elever med funktionsnedsättning.

Projektet identifierade att den fragmentiserade bilden av den enskilde elevens förmågor, tillgångar och behov har en direkt negativ inverkan på möjligheten till etablering på arbetsmarknaden. Därför har projektmedarbetarna haft detta tydliggörande som huvudfokus i den inledande fasen. Under planeringsarbetet har ytterligare mål och delmål tillkommit i takt med att behovet av att förtydliga uppdragens innehåll och samverkanspunkter blev alltmer tydligt. Bedömningen var att både ursprungliga och nytillkomna mål kommer att kunna uppnås.

Etableringen på arbetsmarknaden för individer med funktionsnedsättning var också kopplade till Gävle kommuns möjligheter att erbjuda "lönebidragsanställningar". Parallellt med projektet pågick en organisationsutveckling inom kommunen med syfte att granska och förbättra lönebidragsanställdas rättigheter med att skapa en mer hållbar struktur för arbetet med denna målgrupp.

En tydlig trend har noterades i form av ökad tillströmning av elever till insatsen SamSTART där andelen avgångselever som deltog ökade från 1,5% till 2,5%, vilket motsvarar en ökning med 65%. Arbetsförmedlingen rapporterade att fler elever anmäls tidigare under höstterminen -24 som möjliggör bättre planering och stödinsatser. Genom Utbildning Gävles aktivitetsplan aktiva kontaktpersoner och samverkan med insatsens aktörer hade förutsättningarna förbättrats för att identifiera elever med funktionsnedsättning och deras behov av sammanhållet stöd.

Trots positiva resultat kvarstår utmaningar. Skolan saknade fortfarande en systematisk kartläggning och dokumentation av elevers arbetsförmåga vilket försvårade möjligheten att erbjuda rätt stöd och vägledning mot arbetslivet. Projektets insatser ger dock skolan verktyg inom sitt grunduppdrag i högre grad identifierar behov och arbeta med aktiva åtgärder och resultat implementerades i skolans hela elevstödande organisation.

Insatsens mål/delmål.

- Att de individer som blir föremål för det sammanhållna stödet inte hamnar i försörjningsstöd.

Utbildning Gävle: Delvis uppfyllt i arbetet med att skapa rutiner och verktyg att inom ramen för skolans befintliga uppdrag identifiera, kartlägga, vidta åtgärder och dokumentera arbetsanpassningar och parallellt stöd för sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv

Arbetsmarknad och stöd: Delvis uppfyllt, då Arbetsmarknad och stöd inte tagit emot några ungdomar från projektet SamSTART. Detta innebär att de metoder som vi tipsat om har använts och varit tillräckliga för att stödja ungdomarna, vilket minskar behovet av ekonomiskt bistånd.

- Alla ungdomar som ingår i projektet som har en tydlig arbetsförmåga ska slussat till den reguljära arbetsmarknaden.

Utbildning Gävle: Delvis uppfyllt i Utbildning Gävles arbete med förtydligade rutiner och ansvar med att identifiera elever som är i behov av, och har rätt till SamSTART. Och tillgången till att kartlägga och tillsätta åtgärder av sammanhållet stöd redan i skolan

Arbetsmarknad och stöd: Efter avslutad utbildning har inga ungdomar varit aktuella för Arbetsmarknad och stöd, vilket vi betraktar som positivt. Detta tyder på att projektet SamSTART har arbetat effektivt med deltagarna för att framgångsrikt integrera dem på den reguljära arbetsmarknaden

- Ungdomar som är i behov av offentlig försörjning ska provas mot samhällets sociala skyddsnät och få den ersättning de har rätt till utifrån sin förmåga.

Utbildning Gävle: Delvis uppfyllt i Utbildning Gävles arbete med förtydligade rutiner och ansvar med att identifiera elever som är i behov av, och har rätt till SamSTART. Och tillgången till att kartlägga och tillsätta åtgärder av sammanhållet stöd redan i skolan

Arbetsmarknad och stöd: Vi har arbetat med att säkerställa att ungdomar erhåller korrekt stöd och ersättning. Genom att anpassa stödet efter varje individs unika situation stärker vi det sociala skyddsnätet och främjar social rättvisa. Det är därför avgörande att vi kontinuerligt förbättrar och anpassa våra metoder för att säkerställa att alla får den hjälp de behöver.

- Alla inskrivna ungdomar i projektet ska ha en plan för att kunna etableras i arbetet.

Utbildning Gävle: Delvis uppfyllt i Utbildning Gävles arbete med förtydligade rutiner och ansvar med att dokumentation elevers behov av sammanhållet stöd och den beskrivning av arbetsförmåga detta utgör, redan i skolan

Arbetsmarknad och stöd: Det har inte varit aktuellt att arbeta med detta eftersom Arbetsmarknad och stöd inte haft några ungdomar att arbeta med. Men det är dock viktigt att ha detta i åtanke då vi har material som kan användas för att hjälpa och stödja personer i att upprätta sina handlingsplaner och därigenom göra framsteg.

- En gemensam processbeskrivning arbetas fram med berörda parter om hur vi samarbetar kring dessa ungdomar.

Uppfyllt i Insatsens strategiska spelplan och processbeskrivning (se bilaga)

- Tydliggörande av ansvar och roller mellan de berörda samverkansparterna i processen från skola till arbete klarläggs och fastställs.

Uppfyllt i Insatsens strategiska spelplan och processbeskrivning (se bilaga)

- Projektet ska eftersträva en jämn könsfördelning och aktivt arbeta för att motverka en könsuppdelad arbetsmarknad. Exempelvis ska unga män uppmuntras till arbete inom vård och omsorg.

De horisontella principerna- jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering ligger till grund för samtliga aktiviteter i Från skola till arbete – sammanhållet stöd till unga, med funktionshinder. Syftet är att på ett bättre sätt kunna tillgängliggöra miljöer för kunskapsutveckling, främjande och förbyggande stöd i skolan, och direkta stödinsatser i anställning, till sysselsättning och vid behov offentlig försörjning efter skolan för unga med funktionshinder.

5.2 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning: Beskriv vilka metoder/arbetssätt och vilka aktiviteter som har genomförts. Har de metoder/aktiviteter ni angett i ansökan använts/utförts på det sätt som var tänkt?

Ett strukturerat samarbete har etablerats mellan Utbildning Gävle, Arbetsförmedlingens projekt SamSTART och Arbetsmarknad och stöd i form av ett multikompetent team. Syftet med samarbetet är att ge ungdomar stöd i ett tidigt skede genom att samordna och nyttja respektive aktörs resurser. Det multikompetenta teamet har genomfört diskussioner och workshops för att analysera målgruppens behov. Genom denna process har teamet identifierat vilka åtgärder som krävs för att möta ungdomarnas behov samt vilket extra stöd som kan vara avgörande för deras fortsatta utveckling och etablering i arbetslivet eller vidare till studier.

Trots att verksamheterna delar samma övergripande mål att stödja ungdomar i deras utveckling och etablering skiljer sig metoderna åt beroende på vilken nivå och kontext vi arbetar inom.

Utbildning Gävle har genomfört en pilotstudie där ett nytt arbetssätt har testats på en utvald grupp. Resultatet har varit positivt och har bidragit till utveckling av skolans metodik för att bättre möta målgruppens behov.

Arbetsmarknad och stöd har utvecklat en heltäckande metod och ett strukturerat arbetssätt som ännu inte har kunnat tillämpas i praktiken. Detta beror på att inga ungdomar hittills har varit aktuella för den specifika insatsen som erbjuds inom ramen för denna metod.

De olika metoderna och arbetssätt från respektive verksamhet presenteras mer utförligt i separata bilagor.

Metoder och arbetssätt:

Se bifogad bilaga 1, Utbildning Gävle

Se bifogad bilaga 2, Arbetsmarknad och stöd

5.3 Avvikelser från planering (tidsplan, aktiviteter numerära mål, m.m.):

Har insatsen kunnat genomföras enligt planering? Om inte, vilka åtgärder har vidtagits? Om målet ej nåtts, vad är orsaken till detta?

Insatsen har i huvudsak kunnat genomföras enligt planering. En av de mest centrala målsättningarna har varit att tydliggöra ansvarsfördelning och roller mellan de samverkande parter i övergång från skola till arbetsliv. Detta har varit avgörande för att skapa en gemensam strategisk grund vilket i sin tur möjliggjort ett mer effektivt och sammanhållet stöd till elever med funktionsnedsättning. Målet har uppnåtts genom framtagande av en strategisk spelplan och en gemensam processbeskrivning.

Under projektet gång har ytterligare mål och delmål identifierats i takt med att behovet av ett förtydliga uppdragens innehåll och samverkanspunkter blivit alltmer tydligt. Bedömningen är att både de ursprungliga och nytillkomna målen kommer att kunna uppnås inom projektets ram.

Vissa delmål har dock endast uppfyllts. Detta beror främst på att Arbetsmarknad och stöd inte haft några ungdomar från projektet SamSTART att arbeta med. En analys av orsaker till det uteblivna deltagande visar att flera faktorer kan ha bidragit. Hänvisningen till insatsen är beroende av att ungdomar uppfyller specifika kriterier samtidigt som många i målgruppen är i behov av särskilt stöd. Detta innebär att ungdomar som ännu inte är redo att ta del av insatsen riskerar att stå utan stöd under en övergångsperiod från skola till arbetsliv. Denna situation skapar ett glapp i stödkedjan där insatser inte aktiveras förrän individen uppfyller vissa formella krav eller uppbär försörjningsstöd vilket försvårar tidiga och förebyggande insatser. Handledare från Arbetsmarknad och stöd gör bedömningen att det finns ett betydande behov av att även dessa ungdomar ges möjlighet att ta del av ett sammanhållet och samordnat stöd.

För att hantera detta har handledare i stället fokuserat på att utveckla rutiner, verktyg och metoder vilket har möjliggjort ett mer effektivt stöd redan under skolgången. Detta har i sin tur minskat behovet av insatser från Arbetsmarknad och stöd samt behovet av ekonomiskt bistånd.

Trots att vissa mål ännu inte är fullt uppfyllda bedöms insatsen ha haft en positiv effekt. Projektet har bidragit till att stärka det sociala skyddsnätet, främja social rättvisa och förbättra möjligheterna till etablering på arbetsmarknaden för unga med funktionsnedsättning. De horisontella principerna, jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering har integrerats i samtliga aktiviteter och utgör grund för att fortsätta arbetet.

5.4 Beskriv uppföljning och utvärdering av målen:

Hur har ni arbetat med uppföljning och utvärdering, samt med vilka har detta kommunicerats?

Under projektets genomförande har ett strukturerat och fortlöpande arbete bedrivits för att följa upp och utvärdera projektets målsättningar och arbetsmetoder. Genom systematisk analys har projektgruppen kunnat konstatera att insatsen i hög grad har bidragit till utveckling hos externa aktörer. Denna slutsats har förstärkts av återkommande positiv återkoppling där det tydligt framgår att de råd, metoder och verktyg som projektet tillhandahållit har haft en konkret och gynnsam effekt vid praktisk tillämpning.

Den metodik som rekommenderats inom ramen för projektet har visat sig vara tillämpbar i varierande verksamhetskontexter som ytterligare bekräftar projektets relevans, kvalitet och överförbarhet. För att säkerställa transparens och främja fortsatt organisatoriskt lärande har insikt och resultat kommunicerats till både verksamhetschef och projektägare. Denna kommunikation har haft som syfte att skapa en gemensam förståelse för projektets påverkan samt stödja långsiktig utveckling inom organisationen.

Projektmöten har genomförts fortlöpande med projektmedarbetare där uppföljning har skett av arbetsmetodik, identifierade utvecklingsbehov, kontaktvägar, uppnådda resultat samt ärenderelaterade frågor. Denna löpande dialog har varit avgörande för att möjliggöra justeringar och säkerställa att projektets mål uppnås på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

6. Analys

6.1 Beskriv tillvaratagna erfarenheter och lärdomar från insatsen:

- En av de mest betydelsefulla erfarenheterna från projektet är den samverkan som etablerats mellan olika aktörer präglad av ett gemensamt engagemang för att stödja ungdomar i övergången från utbildning till arbetsliv. Samverkan har varit avgörande för att skapa förutsättningar för insatser med hög kvalitet men har samtidigt framkommit skillnader i organisatoriska förutsättningar mellan enheterna Utbildning Gävle och Arbetsmarknad och stöd som kan påverkat resultatet.
- Arbetsmarknad och stöd har omfattande erfarenheter av utvecklingsarbete och har bidragit till skolans utvecklingsinsatser genom att ge information kring dokumentation. Detta har lett till ökad kunskap, förbättrad samordning och högre kvalitet i insatserna riktade till målgruppen.
- Arbetsförmedlingen har inte haft ett lika omfattande behov av stöd från Arbetsmarknad och stöd eftersom projektet omfattas av specifika kriterier för deltagande. Vissa ungdomar har processen mot nästa steg krävt mer tid som medfört att de inte varit aktuella för insatsen enligt de överenskomna riktlinjerna.
- Utbildning Gävle har etablerat ett mycket gott samarbete med Arbetsförmedlingens projekt SamSTART vilket har varit stor betydelse för de ungdomar som övergått från skolmiljö till projektet. Denna samverkan har visat sig vara avgörande för att säkerställa kontinuitet och stöd i övergången från utbildning till arbetsliv. Samarbetet planeras fortsätta även efter projektet avslut då det övergår till en mer permanent form av Skolsamverkan som ytterligare förstärker strukturer för långsiktigt stöd till målgruppen.
- Skolan har identifierat flera utvecklingsområden samt behov av strukturella förändringar i syfte att stärka stödet till ungdomar i övergången till Arbetsförmedlingens insatser. Dessa insikter utgår en väsentlig del av det fortsatta arbetet med att förbättra övergången från utbildning till arbetsliv och bidra till att skapa mer ändamålsenliga och hållbara samverkansstrukturer för målgruppen.
- Den önskade målbilden under projektiden har varit att om än inte direkt genom projektet utveckla en struktur där form, innehåll och upplägg skapar förutsättningar för interna anställningar för målgruppen i större omfattning än tidigare. Målsättningen har varit att uppnå effekt på både strukturell och individuell nivå med ambitionen att långsiktigt stärka möjligheterna till egen försörjning för ungdomar i övergången från utbildning till arbetsliv.

6.2 Beskriv i vilken form insatsen har blivit eller kommer bli implementerad:

Projektet övergripande målsättning är att etablera hållbara lösningar där framgångsrika insatser integreras i den ordinarie verksamheten och fortlever även efter projektets avslut. Redan från projektets inledning har ett strategiskt fokus på långsiktig implementering genomsyrat arbetet. Detta har haft en direkt inverkan på utformningen av aktiviteter, insatser och metodik med syfte att säkerställa att dessa är anpassade för att fungera inom befintliga strukturer och resurser.

Inom den anpassade gymnasieskolans nationella program arbetar arbetslagen under rektorns ledning med att implementera rutiner *Från skola till arbete*. Denna rutin syftar till att möjliggöra ett sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv genom systematisk identifiering, kartläggning och åtgärdsarbete.

Insatsen omfattar ett antal verktyg som stödjer detta arbete. Materialet är särskilt utformat för gymnasieskolans yrkesutbildningar och lärande i skolans yrkesmiljöer men har även en bredare användbarhet. För elever med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga men som med rätt stöd har potential att etablera sig på den öppna arbetsmarknaden möjliggör insatsen en tidig identifiering av behov, kartläggning av stödinsatser och arbetsanpassningar samt en funktionell dokumentation av detta både inom skolans yrkesmiljöer och under APL (arbetsplatsförlagt lärande).

För elever som helt eller delvis saknar arbetsförmåga bidrar insatsen till att skapa tydligare förutsättningar för en trygg övergång från skola till relevanta former av ekonomisk ersättning och sysselsättning. Detta sker genom att stödbehov och arbetsförmåga dokumenteras och tydliggörs redan under skolgången.

Inom Arbetsmarknad och stöd har målet varit att utveckla, testa och utvärdera metoder och insatser med syfte att förstärka stödet till målgruppen. Eftersom inga ungdomar har hänvisats till projektet via Arbetsförmedlingens insats SamSTART har projektet inte haft möjlighet att fullt ut pröva och utvärdera den utvecklade metoden. Trots detta finns en stark evidensbas från tidigare projektresultat som visar att metoden är verksam. De arbetssätt och material som har tagits fram inom ramen för projektet kommer därför att implementeras i den ordinarie verksamheten.

6.3 Brukarmedverkan: Beskriv hur deltagare involverats och gjorts delaktiga i insatsen, samt vilka lärdomar och erfarenheter de bidragit med.

Under insatsens genomförande har främst elever och deras vårdnadshavare involverats genom individuella möten och samtal. Dessa möten har varit avgörande för att skapa en djupare förståelse för varje elevs unika behov med förutsättningar och framtidsmål. Genom denna metod har insatsen kunnat erbjuda individuellt anpassade stödinsatser som gjort det möjligt för mer träffsäker och effektiv planering inför övergången från skola till arbetsliv.

Deltagarnas medverkan har också bidragit med värdefulla erfarenheter och lärdomar kring hur samverkan mellan skola, elev och vårdnadshavare kan stärkas. Denna brukarsamverkan har visat sig vara en nyckelfaktor för att skapa hållbara lösningar som utgår från elevens perspektiv och behov.

De multikompetenta teamen som varit verksamma på Utbildning Gävles skolor har haft en central roll i att identifiera och möta deltagarnas behov i övergången mellan skola och arbetsliv. Genom nära samverkan med skolpersonal och direktkontakt med projektdeltagare har teamen samlat in insikter om både strukturella hinder och operativa möjligheter. Dessa insikter har varit avgörande för att kunna justera insatsens aktiviteter och har även legat till grund för långsiktiga strukturella beslut inom samverkande organisationer.

I pilotprocessen på Polhemsskolan P5 har insatsen haft ett särskilt fokus på kartläggning och åtgärdande aktiviteter. Här har brukarmedverkan främst skett indirekt genom att skolans ordinarie aktörer såsom lärare, elevhälsan och studie- och yrkesvägledare haft den direkta kontakten med eleverna. Detta arbetssätt har valts för att främja insatsens långsiktiga bärlighet då det stärker implementeringen av insatsens verktyg och metoder i skolans ordinarie verksamhet.

Genom att involvera skolans profession i det praktiska arbetet tillsammans med eleverna har insatsen bidragit till att skapa en kultur där förbättringsarbete sker i nära dialog med brukarna. Detta har visat sig vara en framgångsfaktor för att uppnå hållbara resultat över tid.

Under den aktuella projektperioden har inga ungdomar hänvisats till Arbetsmarknad och stöd. I stället har projektmedarbetarna valt att fokusera på ett strategiskt arbete på strukturell nivå med särskild inriktning på att stärka samverkan och etablera samsyn mellan berörda aktörer. Detta sker genom ett systematiskt och målinriktat arbetssätt där relationer och gemensamma målsättningar utvecklats som i sin tur skapar förutsättningar för ett mer sammanhållet och behovsanpassat stöd till målgruppen.

Parallellt bedrivs ett internt utvecklingsarbete med syfte att förbättra verksamhetens processer och innehåll. Denna utveckling har en direkt påverkan på brukarmedverkan då tydligare strukturer och förbättrade arbetsmetoder bidrar till att stärka individens delaktighet och inflytande i sin egen utvecklingsprocess.

6.4 Beskriv framgångsfaktorer/positiva effekter:

Framgångsfaktorer:

- Inom ramen för projektet har vi som projektmedarbetare i samarbete med Arbetsförmedlingens projekt SamSTART utvecklat en fördjupad förståelse för varandras arbetssätt. Genom gemensamma insatser har det tydliggjorts att våra respektive organisationer verkar utifrån olika strukturer, rutiner och metodiker. Denna insikt har bidragit till ökad respekt för olikheter och lagt grunden för ett mer effektivt samarbete framåt.
- Arbetsförmedlingen kommer även fortsättningsvis att samarbeta med gymnasieskolan i Gävle inom ramen för Skolsamverkan. Det fortsatta arbetet kommer att utgå från de metoder och arbetssätt som utvecklats inom projektet SamSTART som har visat sig vara framgångsrikt i att främja samverkan och stödja unga i övergången mellan skolan och arbetsliv.
- Utvecklat samverkan, samsyn och samhandling med olika aktörer.
- Enheten Arbetsmarknad och stöd har genom samverkan med gymnasieskolorna i Gävle fått en fördjupad inblick i elevgruppens behov framför allt vad gäller de elever som är i behov av anpassade arbetsplatser för att kunna närma sig egen försörjning. Denna ökade förståelse bidrar till att bättre kunna utforma insatser som möter målgruppens förutsättningar och skapar möjligheter till en hållbar etablering på arbetsmarknaden.
- Genom samverkan mellan relevanta aktörer har metoder och arbetssätt utvecklats med syfte att främja en långsiktig och hållbar utveckling för ungdomar med funktionshinder. Arbetet har präglats av ett kontinuerligt informationsutbyte och erfarenhetsdelning kring målgruppens behov som har bidragit till ökad förståelse och samsyn.
- Samarbete mellan gymnasieskolan och Arbetsmarknad och stöd har under projektets gång utvecklats och fördjupats. Genom gemensam planering och ökad förståelse för varandras uppdrag har nya möjligheter till samordnade insatser identifierats. Ett konkret exempel på detta är att båda parter nu kan nyttja insatsen TRISAM som är en samverkansmodell som möjliggör tvärprofessionellt stöd för ungdomar med sammansatta behov. Genom TRISAM skapas förutsättningar för att tidigt fånga upp elever som riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden, och erbjuda individanpassade lösningar i samverkan mellan skolan, socialtjänst, hälso- och sjukvård samt arbetsmarknadsaktörer.
- Arbetsmarknad och stöd har under året arbetat med att synliggöra och tillgängliggöra

feriearbete för gymnasieelever med behov av sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv. Feriearbete utgör ofta den första kontakten med arbetsmarknaden för ungdomar inom målgruppen och är därmed en viktig del i att stärka deras arbetsförmåga och framtida etablering.

Ferieupplägg anpassad för målgrupp

Ett arbete hade påbörjats för att ta fram ett ferieupplägg anpassat till målgruppen. Inom ramen för projektet utformades förslag på alternativa upplägg där ett förslag innebar att elever skulle erbjudas feriearbete även om de tidigare haft detta. Syftet var att möjliggöra feriearbete på tidigare APL-platser (arbetsplatsförlagt lärande) som i sin tur kunde öka chansen till fortsatt anställning efter avslutad skolgång.

Efter dialog med studie- och yrkesvägledare från gymnasieskolans anpassade program framkom att inga elever berördes av det förslagna upplägget. Det bedömdes mer ändamålsenligt att dessa elever söker reguljär anställning efter skolavslut. Under projektets gång kom vi i stället fram till att de elever som inte haft APL kan via feriearbetet etablera kontakt till en APL-plats som kan öka chansen till en fortsatt anställning efter avslutad utbildning via Skolsamverkan.

6.5 Beskriv identifierade systemfel som påverkat insatsens resultat:

Under projektets gång har flera strukturella och organisatoriska hinder identifieras som påverkat möjligheten att fullt ut genomföra insatsens mål. Dessa systemfel har haft direkt inverkan på projektets och framtida implementeringsmöjligheter.

Gävle kommun har under senare tid bedrivit ett omfattande utvecklingsarbete för att förbättra möjligheterna till anställning för unga efter avslutad praktik eller arbetsplatsförlagt lärande (APL). Trots att arbetsplatsen ofta anser praktikanter som en resurs har skolor och projektaktörer upplevt svårigheter med att omvandla praktikplatser till faktiska anställningar. En avgörande faktor har varit kommunens rutiner för att ta emot anställningsstöd från Arbetsförmedlingen vilket har påverkat möjligheterna att erbjuda anställningar inom kommunala organisationer.

Parallellt har Arbetsmarknad och stöd genomfört en översyn av arbetssättet för interna placeringar med stödform "lönebidrag för trygghet i anställning". Syftet med detta arbete har varit att skapa en riktad väg för ungdomar inom projektets målgrupp särskilt de som befinner sig utanför etablerade stödstrukturer såsom dagligverksamhet eller försörjningsstöd.

Målet har varit att under projektiden och även efter dess avslut utveckla en hållbar struktur som möjliggör flera interna anställningar för målgruppen än vad som tidigare varit möjligt. Arbetet har dock mött betydande hinder bland annat till följd av kommunala besparingar under perioden 2024–2026 vilket har begränsat möjligheten att erbjuda anställningar inom kommunens egna verksamheter.

- **Utmaningar i att skapa långsiktiga lösningar**

En av de identifierade utmaningarna har varit att etablera en långsiktig hållbar lösning för målgruppen genom fortsatt dialog och samverkan mellan Arbetsmarknad och stöd, Utbildning Gävle och Arbetsförmedlingens projekt SamSTART. Fokus ligger nu på att stärka samarbetet mellan arbetsplatser och Arbetsförmedlingen i syfte att möjliggöra anställningar med lönebidrag för elever inom målgruppen. Direkta anställningar inom kommunens egna verksamheter bedöms för närvarande inte vara genomförbart vilket ytterligare understryker behovet av extern samverkan för att skapa hållbara vägar till arbetsmarknaden.

- **Otillräcklig tillgång till insatser enligt SoL för unga inom LSS personkrets 3**
Unga som tillhör personkrets 3 enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) möter betydande utmaningar i att få tillgång till sysselsättningsinsatser enligt socialtjänstlagen (SoL) inom kommunens organisation. Trots att behovet är tydligt har det varit svårt att få gehör för dessa individers rätt till stöd som har identifierats som ett centralt problemområde i dialog med ansvariga inom berörda kommunala förvaltningar.
- **Begränsad tillgång till kommunala arbetsplatser utan koppling till försörjningsstöd.**
Målgruppen behöver förbättrad tillgång till Gävle kommuns arbetsplatser utan koppling till försörjningsstöd. Detta gäller praktikplatser (APL), lärlingsplatser redan under skolgången, samt möjligheter till anställning med stöd, anställning genom anpassad rekryteringsprocess och kvalificerad sysselsättning via Enheten för daglig verksamhet (EDV).
- **Bristande systematik i skolans kartläggning av arbetsförmåga**
Skolan saknar fortfarande en systematisk kartläggning och dokumentation av elevers arbetsförmåga som försvårade möjligheten att erbjuda rätt stöd och vägledning mot arbetslivet. Projektets insatser ger dock skolan verktyg inom sitt grunduppdrag för att i högre grad identifiera behov och arbeta med aktiva åtgärder. Detta ska implementeras i skolans hela elevstödande organisation.

7. Ekonomiuppföljning utnyttjade medel

7.1 Beviljade medel är helt utnyttjade

7.1.1 Var den budget ni lagt bra avvägd i förhållande till verksamheten? Beskriv om ni skulle gjort något annorlunda i efterhand och vilken betydelse det skulle haft för insatsen.

Förutsättningarna under projektet förändrades enligt nedan varför samtlig medel inte behövdes och nyttjades.

7.2 Beviljade medel är inte helt utnyttjade

7.2.1 Varför utnyttjades inte beviljade insatsmedel? Berätta om de faktorer som påverkat utfallet.

Projektet inte nyttja samtliga tilldelade medel utifrån att kommunens arbetsmarknadsdel inte fick några kunder att fortsätta arbeta med efter att gymnasieskola slutförde sin del i projektet den sista juni 2025. De medel som beviljats för kvarvarande sex månader för 2025 nyttjades därför inte.

Skälet för detta är att lärdomar drogs under projektets första år. Utförandet förändrades något under projektets gång och behovet från Arbetsförmedlingen att kommunen skulle ta vid på vissa kunder, uppstod inte i enlighet med den förmodade planen inför projektstart.

8. Uppgiftslämnare

Datum	Namn
-------	------

2025-11-13

Göran Herdin, Gävle kommun

5.2 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning

Utbildning Gävle

Arbetssätt och metod

- Försteläraryppdrag på anpassad gymnasieskola i samverkan med 2 nyinrättade förstelärartjänster på Utbildning Gävles yrkesprogram kring stöd i arbetet med tidig identifiering, kartläggning av behov och arbetet med arbetsanpassningar i skolans yrkesmiljöer och på APL.
- Skolledare vid Utbildning Gävles yrkesutbildningar ser över uppdragsbeskrivningar och arbete i Elevhälsoteam (EHT) och Elevhälsans medicinska insats (EMI) med utgångspunkt i insatsens resultat avseende sambandet mellan det kompensatoriska arbetet skolans yrkesmiljöer och arbetet med sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv.
- Arbete inleds i Utbildning Gävles ledningsgrupp kring den centrala elevhälsans uppdrag med utgångspunkt i insatsens resultat. Arbetsterapeutisk kompetens anställs vid Utbildning Gävles centrala elevhälsoteam.
- Anpassad Gymnasieskolas nationella programs arbetslag arbetar under rektors ledning med att implantera insatsens Från skola till arbetes rutin för identifiering, kartläggning och åtgärdande arbete med sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv.

Insatsen formulerar ett antal verktyg i arbetet med ett sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv. Materialet är framför allt anpassat för gymnasiets olika typer av yrkesutbildningar och främst för lärande i skolans yrkesmiljöer men har en generell användningsbarhet.

För elever med funktionshinder och nedsatt arbetsförmåga som med rätt stöd har möjlighet att etablera sig på den öppna arbetsmarknaden kan materialet som ingår i insatsen utgöra ett värdefullt stöd. Det möjliggör en tidigare identifiering av individens behov, kartläggning av nödvändiga åtgärder samt samordning av parallella stödinsatser och arbetsanpassningar. Detta arbete kan med fördel påbörjas redan i skolans yrkesmiljöer och under APL (arbetsplatsförlagt lärande) och bör dokumenteras på ett systematiskt och funktionellt sätt.

För elever som helt eller delvis saknar arbetsförmåga kan det material som ingår i insatsen bidra till en tidigare identifiering av behov samt en systematisk kartläggning av nödvändiga stödinsatser och arbetsanpassningar. Detta arbete kan initieras redan i skolans yrkesmiljöer och under APL (arbetsplatsförlagt lärande) och bör dokumenteras på ett funktionellt och ändamålsenligt sätt.

Genom att skapa tydligare förutsättningar redan under skolgången kan vi bättre stödja dessa elever i en trygg övergång till de ekonomiska ersättningar och den sysselsättning som deras arbetsförmåga ger dem rätt till:

- Processbeskrivning, Strategisk spelplan hur roller strukturer kring arbetet med sammanhållet stöd (Se Bilaga 3 process - flödesschema)
- Vägledande principer för arbete med sammanhållet stöd mellan skola - arbetsliv (Bilaga 4)
- Aktivitetsplan 1 för arbetet med att identifiera elevers behov av stöd och anmälan till SamSTART (skolsamverkan) steg för steg (tillgängligt Gävle kommuns intranät)
- Aktivitetsplan 2 för arbetet med ett sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv för unga med funktionsnedsättning: Identifiera behov – kartlägga behov – åtgärder – dokumentera – sammanfatta – informera - stöd till fortsatt stöd (Bilaga 5)
- Framtidsmöte

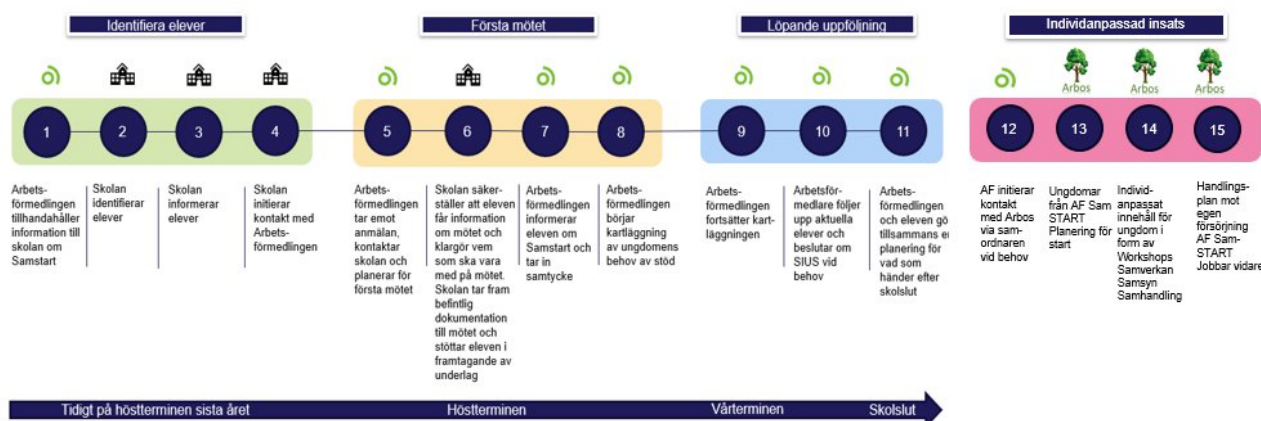

5.2 Arbetssätt och verksamhetsbeskrivning

Metodutveckling inom Arbetsmarknad och stöd för ungdomar med funktionsnedsättning

Arbetssättet präglas av en behovsstyrd och individanpassad metodik där samverkan mellan aktörer är central för att skapa en sammanhållen och effektiv stödstruktur.

Processkarta för Arbetsförmedlingens projektet SamSTART, Utbildning Gävle och Arbetsmarknad och stöd:

Tillvägagångssätt

Arbetsmarknad och stöds metodutveckling fokuserades på individuellt extra stöd, arbetsträning, praktikstöd och gruppverksamhet i form av workshop. Riktningen är att ungdomar med funktionshinder som behöver extra stöd för att komma ut i arbetslivet.

Workshops med varierande teman som till exempel hälsa, arbetsmarknad och praktik, förändring och mål, motivation och horisontella principer.

Gävle kommun 801 84 Gävle Besök Drottninggatan 22

Kundtjänst 026-17 80 00 gavle.kommun@gavle.se www.gavle.se

Arbetsmarknad och stöd samverkar med Utbildning Gävle och Arbetsförmedlingens projekt SamSTART, samt etablerade samarbete med andra aktörer som är involverade i ungdomarnas planering för nästa steg.

Att utveckla en heltäckande metod för att bemöta och tillgodose varje ungdoms behov. Syftet är att skapa en progression och stegförflyttning från aktivitetens start till dess avslut som ska leda till studier eller arbete samt att ha arbetsmetoder som involverar aktörer som arbetar med målgruppen.

Kriterier för att få individuellt extra stöd

- Unga personer som går i gymnasieskolors nationella program, oavsett gymnasieform med funktionshinder och behov av samordnat stöd i övergången från skola till arbete.
- Funktionshinder ska vara medicinskt färdigutredd eller utredning ska vara initierad eller påbörjad som syftar att dokumentera.
- Ungdomen ska vara inskriven i projektet SamSTART.

Pedagogik och metoder

Arbetsmarknad och stöd har ett salutogent förhållningssätt där vi arbetar för att skapa en känsla av sammanhang, (KASAM)¹.

Metoder som används är individuell vägledning, Stages of change (Prochaska och Di Clemente) samt FIRO.

De pedagogiska metoderna som används är emotionellt stöd, informativt stöd och praktiskt stöd.

Emotionellt stöd

Det emotionella stödet skapar grund för ökad självkänsla, mening och motivation genom att det ger individen en känsla av att vara bekräftad och värderad för den man är. Gott emotionellt stöd har visat sig vara ett starkt hälsofrämjande faktor.

Informativt stöd

Goda råd, feedback som ökar förståelse och självinsikt, faktamässig information. Ger stöd och hjälper individen till att få en ökad begriplighet, förståelse och perspektivseende för bättre beslutsunderlag inför problemlösning eller att ta tag i sådant som upplevs som besvärligt för individen.

Praktiskt stöd

Konkret och handgripligt samt materiellt stöd. Det är det stöd där individen får och behöver ta emot praktisk hjälp för att komma vidare, när individen själv inte har hanteringsförmågan.

Metodbeskrivning

1 Aaron Antonovsky 2005, *Hälsans mysterium* ISBN: 9789127110274. KASAM; En känsla av sammanhang, bestående av de tre begreppen; meningsfullhet, hanterbarhet, och begriplighet

Arbetsmarknad och stöd arbetar med individuellt extra stöd, arbetsträning, praktikstöd eller gruppverksamhet i form av workshop.

En arbetsmetod utvecklats för att ge ungdomarna rätt verktyg och förutsättningar för att kunna komma i gång med aktiviteter som ska leda till arbete.

Individuellt extra stöd är ett intensivt stöd med enskilda träffar som ska utgå från ungdomens specifika behov. Det handlar om att stötta ungdomens vilja till förändring och skapa en stabil och hållbar grund som leder till progression och stegförflyttning.

Genom enskilda träffar både inom och utanför verksamhetens lokaler skapas en trygg relation mellan handledare och ungdom. Denna relation är grunden för att motivera till förändring och främja progression. Initialt fokuserar insatsen på att väcka ungdomens intresse och motivation genom social samvaro och aktiviteter såsom:

- Fysisk aktivitet
- Friluftaktivitet
- ADL (aktivitet i dagliga liv)
- Studiebesök
- Praktik
- Arbetsträning

När en stabil kontakt är etablerad anpassas insatsen efter ungdomens aktuella situation. Riktade stödsatser genomförs för att stärka ungdomens förmåga att ta steget mot förändringar.

Exempel på sådana insatser är:

- Kontakt med följeslagning till hälsocentral
- Treparsamtal och SIP-möten
- Föräldrakontakt
- Föreläsningar, mässor och studiebesök
- Myndighetskontakt och administrativ hjälp.
- Samverkan med föreningar

Gruppverksamhet – Workshop

I workshopform erbjuds gruppaktiviteter där ungdomar får delta i diskussioner, föreläsningar, studiebesök och ADL-träning. Utvalt arbetsmaterial används för att stimulera reflektioner, lärande och utveckling.

Målbild och struktur

Ungdomar stöttas i att formulera en personlig målbild som omfattas både hälsa och framtida sysselsättningar. En handlingsplan utvecklas successivt i takt med ungdomens progression med fokus på stegförflyttning mot arbete eller studier. Veckoplanering används som ett verktyg för att skapa struktur, tydlighet och uppföljning av insatsen.

Horisontella principer

De horisontella principerna integreras i arbete för att ge ungdomarna kunskap om dess innebörd och hur de kan tillämpas i sin egen utveckling.

Arbetsträning och praktikstöd

För att stödja ungdomar som vill påbörja praktik eller söka arbete men som upplever oro eller osäkerhet inför detta erbjuds individuellt stöd från handledare. Många ungdomar saknar arbetslivserfarenhet och behöver hjälp att identifiera sina färdigheter stärka sin självkänsla och övervinna hinder.

Arbetsträning

Arbetsträning syftar till att ge ungdomar möjlighet att delta på en arbetsplats under en begränsad tid utan krav på produktivitet. Fokus ligger på att utveckla grundläggande färdigheter såsom:

- Tidsorientering
- Kommunikation
- Processförståelse
- Motorik
- Samarbetsförmåga

Handledning sker med anpassningar utifrån individens behov. Ungdomarna får möjlighet att bekanta sig med arbetsplatsens krav och förväntningar vilket ger värdefull erfarenhet och referenser inför framtida jobbsökande. Under arbetsträningen används frågeställningar som underlag för att fatta beslut om nästa steg i ungdomens planering. Detta kan leda vidare till insatser som exempelvis Rätt till rätt eller TRISAM.

Rätt till rätt: En insats som kartlägger individens arbetsförmåga och stödjer ansökan till sjuk- eller aktivitetsersättning, med målet att rätt person får rätt ersättning eller stöd utifrån sina förutsättningar.

TRISAM: En samverkansmodell mellan kommun, hälsocentral, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan där tidigare insatser samordnas för att individen ska få rätt stöd från rätt insats vid rätt tidpunkt.

Praktikstöd

Praktikstödet är en arbetsmetod som utvecklats för att hjälpa ungdomar att lyckats med sin praktik. Stödet utgår från ungdomens behov och finns med under hela praktikperioden tills ungdomen är självgående. Målet är att skapa en positiv upplevelse av praktik och undanröja hinder som kan uppstå.

Inför praktikstart görs en kartläggning av möjliga hinder. Handledare är närvarande på praktikplatsen och minskar gradvis sin närvaro i takt med att ungdomens blir mer självständig. Praktikstödet arbetar aktivt för att främja ett fritt och jämlikt yrkesval där alla yrken och branscher lyft fram på ett likvärdigt sätt.

Kontinuerlig uppföljning sker tillsammans med både arbetsgivare och ungdom för att säkerställa progression. När ungdomen är redo att ta nästa steg mot arbete överlämnas insatsen till Arbetsförmedlingen.

Metoder på projektnivå

Det ska finnas hållbara metoder för att stödja målgruppen. Utifrån detta utvecklas metoder riktat mot ungdomarna inklusive individuellt extra stöd, arbetsträning, praktikstöd och gruppverksamhet i form av workshop. Dessa metoder bygger på våra samlade erfarenheter från arbete med målgruppen genom kartläggning och workshops.

Tidigare projekt har visat att bristande samsyn, samverkan och arbetsmetoder mellan olika aktörer ofta leder till fragmenterade insatser. En vanlig fallgrop är att varje aktör arbetar utifrån sitt eget uppdrag med tydliga start- och slutpunkter vilket skapar otrygga övergångar för ungdomarna. Detta kan leda till att ungdomar tappat motivation, känner sig missförstådda och upplever bristande stöd. Samhällets höga krav och trösklar riskerar att förstärka deras utanförskap.

För att motverka detta har projektet etablerat ett nära samarbete mellan Arbetsförmedlingens projekt SamSTART, Utbildning Gävle och andra relevanta aktörer. Målet är att skapa en gemensam helhetssyn och ett samordnat arbetssätt där ungdomar får rätt stöd i rätt tid. Genom att arbeta tillsammans över organisationsgränserna kan vi erbjuda en sammanhållen kedja av insatser som främjar progression mot egen försörjning.

På projektnivå har en långsiktig strategiplan tagit fram med syfte att stärka samsyn, samverkan och samhandling på lokal nivå. Denna strategi säkerställer att alla aktörer som arbetar med målgruppen samspelar och bidrar till att ungdomarna får en stabil grund att bygga sin framtid på.

Metoder på lokal organisationsnivå

Metodutvecklingen på lokal organisationsnivå syftar till att skapa en gemensam förståelse och ett samordnat arbetssätt mellan alla aktörer som möter ungdomar i målgruppen. Genom att etablera en tydlig samsyn kring behov insatser och mål skapas bättre förutsättningar för att ge rätt stöd i rätt tid.

Syfte och mål

- Syfte är att säkerställa att alla ungdomar i målgruppen snabbt får tillgång till samordnade insatser som främjar deras progression mot egen försörjning.
- Målet är att minska tiden ungdomar befinner sig i utanförskap då detta riskerar att befästa över tid. Tidiga och träffsäkra insatser ökar chanser till en positiv utveckling.

Arbetssätt

- Tidiga insatser: Vi stävar efter att agera snabbt när behovet identifieras, för att undvika problem fördjupas
- Parallella insatser: Samverkan mellan olika aktörer ska ske parallellt och i när samordning snarare än efter varandra för att säkerställa ett samlat och sammanhängande stöd kring individen.
- Gemensam ansvarsfördelning: Alla aktörer har en viktig roll i ungdomens utveckling och metoden bygger på att detta ansvar delas och tydliggörs.

Samverkan och samsyn

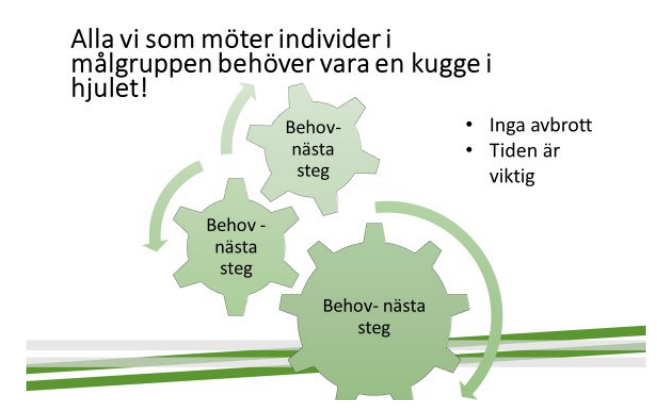
I tabellen nedan presenteras de aktörer som är central i samarbetet. Utifrån de behov som identifieras i målgruppen har vi också formulerat hur samverkan bör utformas för att uppnå både kortsiktiga och långsiktiga mål. Detta är en dynamisk process som utvecklats under projektets gång.

Aktör	Vad	Utveckling	Mål
Gymnasieskolor/ nationella program/ IM program	Flexibla anpassningar för snabbare väg till arbete.	Gemensam insats i samverkan och samsyn kring målgruppens behov och anpassa utifrån detta.	Fler ungdomar i målgruppen har en klar plan för att ta sig till egenförsörjning.
Arbets- förmedlingen, Gävle	Samarbete för att få ungdomen att göra en progression .	Gemensam insats i samverkan och samsyn kring målgruppens behov och anpassa utifrån detta.	Få rätt stöd, komma till egenförsörjning
Försäkringskassan	Ersättningar Snabbare beslut	Gemensam insats/samsyn för ungdomen	Egen försörjning Plan mot mål
Kompassen	Samarbete kring mål- gruppen och individer.	Skapa kontakter och hitta samarbetsytor.	Förutsättningar för att hantera drogproblematis- k
Vuxen psyk	Önskvärt med en snabbare väg in för vår målgrupp	Hitta en samsyn och samarbete som ger snabbare hjälp till ungdomen.	Stöd vid dåligt mående.
Ungdomsmottagning	Önskvärt med en snabbare väg in för vår målgrupp	Hitta en samsyn och samarbete som ger snabbare hjälp till ungdomen.	Ungdomen får rätt stöd.
Hälsocentral	Önskvärt med en snabbare väg in för vår målgrupp	Hitta en samsyn och samarbete som ger snabbare hjälp till ungdomen.	Stöd vid hälsorelaterade besvär

Arbetsgivare	Hitta arbetsgivare som vill stödja ungdomar i målgruppen med praktik eller anställning	Knyta kontakter med arbetsgivare, beskriva målgruppen och deras behov. Utveckla praktikanskaffning och anställningsmöjligheter	Ungdomen lyckas genomföra praktik, får kunskap och insikt i arbetet och behovet av utbildning för anställning och ökad motivation inför studier.
--------------	--	--	--

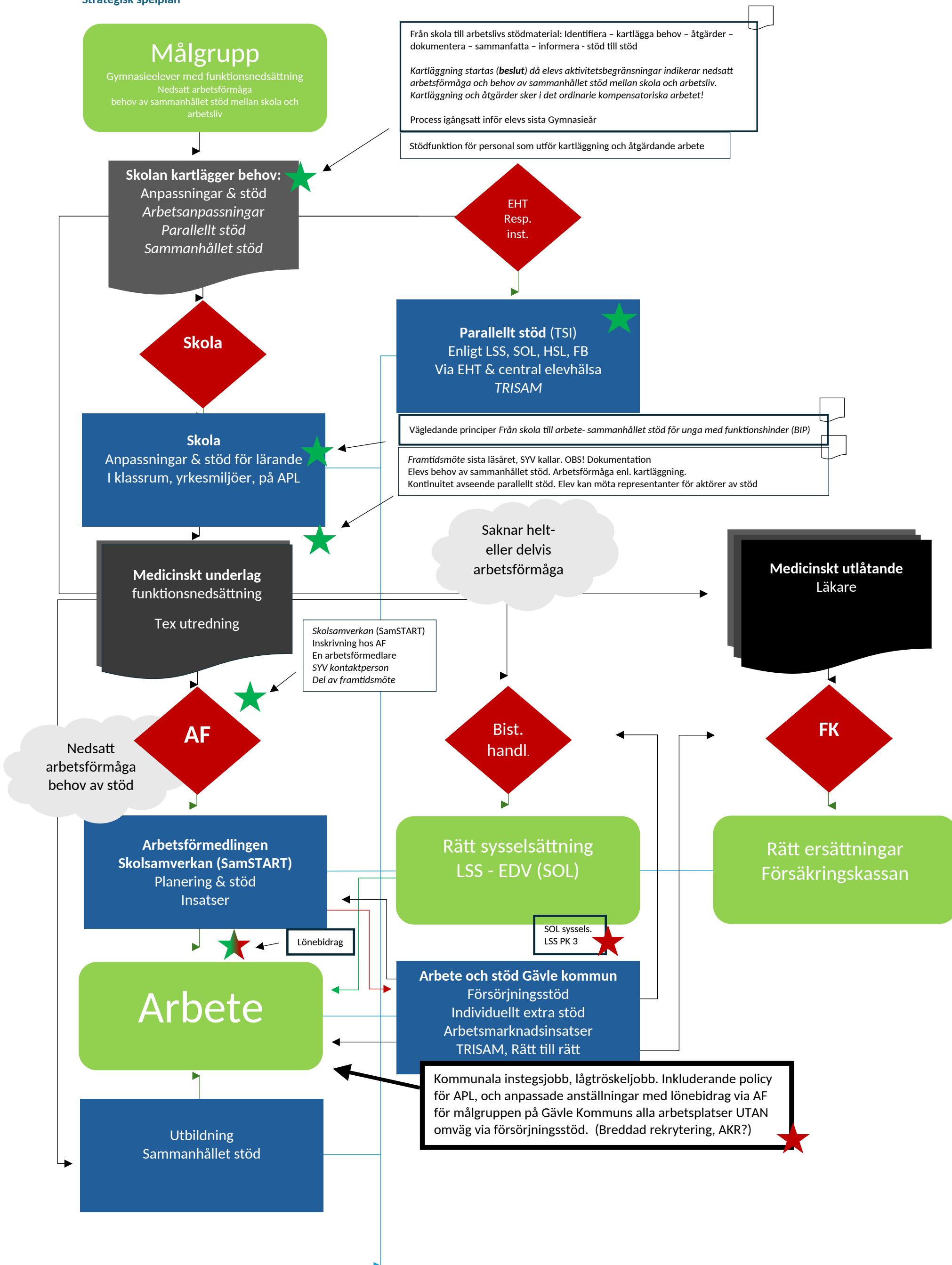
Förväntad effekt

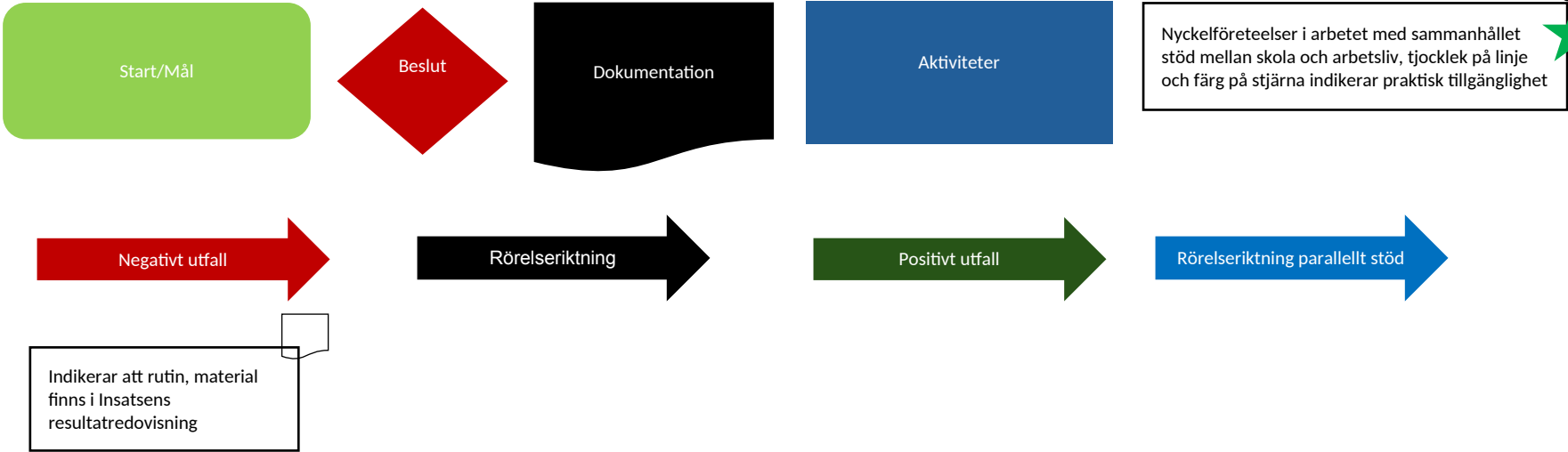
Metoden ska leda till att ungdomar får tillgång till rätt stöd i rätt tid vilket ökar deras möjligheter att ta steg mot egen försörjning. Genom att vara på den tiden som är avgörande i ungdomars liv kan vi motverka långvarigt utanförskap och främja inkludering.

Sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv

Strategisk spelplan

Vägledande principer för sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv

För Unga med Funktionsnedsättning

1. **Kartläggning och dokumentation:** Målgruppens behov av anpassningar och stöd mellan skola och arbetsliv, kartläggs och dokumenteras redan i skolans yrkesmiljöer och på APL. De elever som saknar arbetsförmåga helt- eller delvis på grund av sin funktionsnedsättning har särskilda rättigheter till stöd.
2. **Professionell tro på möjligheter:** Arbetet med målgruppen präglas av en stark tro på deras förmåga till etablering i arbetslivet.
3. **Jobbfokus:** Praktik (APL), jobbmatchning, ett aktivt jobbsökande beteende och möjligheter till lönebidrag är centrala komponenter som leder till anställning för målgruppen.
4. **Självförtroende och ambitioner:** De unga har en stark tro på sina egna möjligheter och strävar efter att nå anställning eller kvalificerad sysselsättning. De är medvetna om tillgängliga jobb och har formulerat sina ambitioner utifrån sina förutsättningar och behov.
5. **Relevanta och realistiska lärmiljöer:** Genom arbetsanpassningar och parallellt stöd får målgruppen tillgång till relevanta och realistiska lärmiljöer både i skolan och under kvalificerad APL. Skolan identifierar jobb och sysselsättningar som är tillgängliga på den lokala eller regionala arbetsmarknaden och som är lämpliga för eleven. Eleven får möjlighet att öva på yrkesfärdigheter som förbereder eleven för APL och sen jobb eller sysselsättning
6. **Långsiktigt parallellt stöd:** Målgruppen har tillgång till långsiktigt stöd av social och medicinsk karaktär redan under skoltiden.
7. **Individuellt anpassat stöd:** Stödet utgår från den unges behov, rättigheter och önskemål.
8. **Prioriterat mål för skolans organisation:** Att stödja målgruppen till rätt stöd mellan skola och arbetsliv är ett prioriterat mål för hela skolans organisation. Det finns tydliga rutiner- och en tydlig fördelning av ansvar per yrkesroll i skolans arbete med identifiering av behov- kartläggning, beslut, åtgärder, dokumentation, information och stöd till stöd

Om de vägledande principerna för sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv

Den danska BIP studiens resultat och svensk forskning kring metoden **Supported Employment** ligger till grund för de vägledande principerna. Principerna är formulerade för att rymmas inom ramen för gymnasieskolans yrkesutbildningsuppdrag och kompensatoriska uppdrag.

"Everyone can learn, if only I can figure out how to teach them", "Place, then train"

Marc Golds, skaparen av SE:s motto

"Grundtanken med SE och tillämpningen IPS (Individanpassat stöd till arbete) är att alla människor med funktionsnedsättning kan arbeta på den öppna arbetsmarknaden om de bara hittar rätt arbete och rätt arbetsplats. Tanken är inte att "stöpa om" en person genom omfattande arbetsträning och successiv utslussning, utan att söka efter ett arbete som tar vara på klientens motivation och intressen. I insatsen ingår därför inte arbetsträningsprogram eller bedömning av arbetsförmåga. Man betonar i stället vikten av att snabbt söka arbete och komma ut i förvärvslivet. Att kunna få och behålla ett arbete är något som i sin tur antas leda till stärkt självbild och självkänsla."

Från Socialstyrelsens hemsida

SUPPORTED EMPLOYMENT

De fem metodstegen

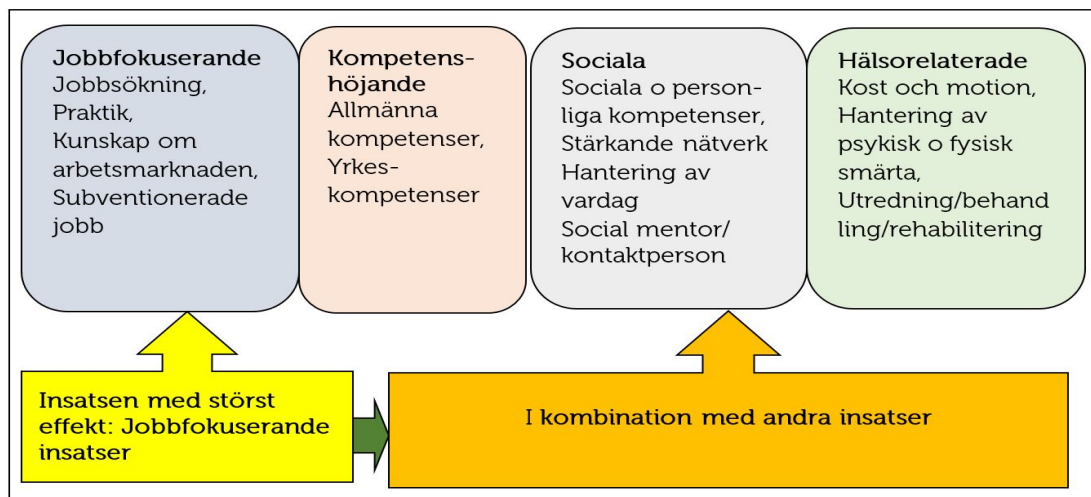
"everyone can learn, if only I can figure out how to teach them"

Motto "Place, then train"

Hitta arbetsplatsen som deltagaren önskar bli anställd på.

Träna och coacha deltagaren kring de specifika arbetsuppgifter som anställningen syftar till, på arbetsplats.

Beskæftigelses Indikator Projektet (BIP) är en omfattande progressionsmättningsstudie som har undersökt vad som faktiskt gör att personer i en komplex situation börjar arbeta eller studera. BIP-studien undersöker olika indikatorer som ökar sannolikheten att få jobb. Studien visar att jobbfokuserande insatser i kombination med annat ger mest effekt

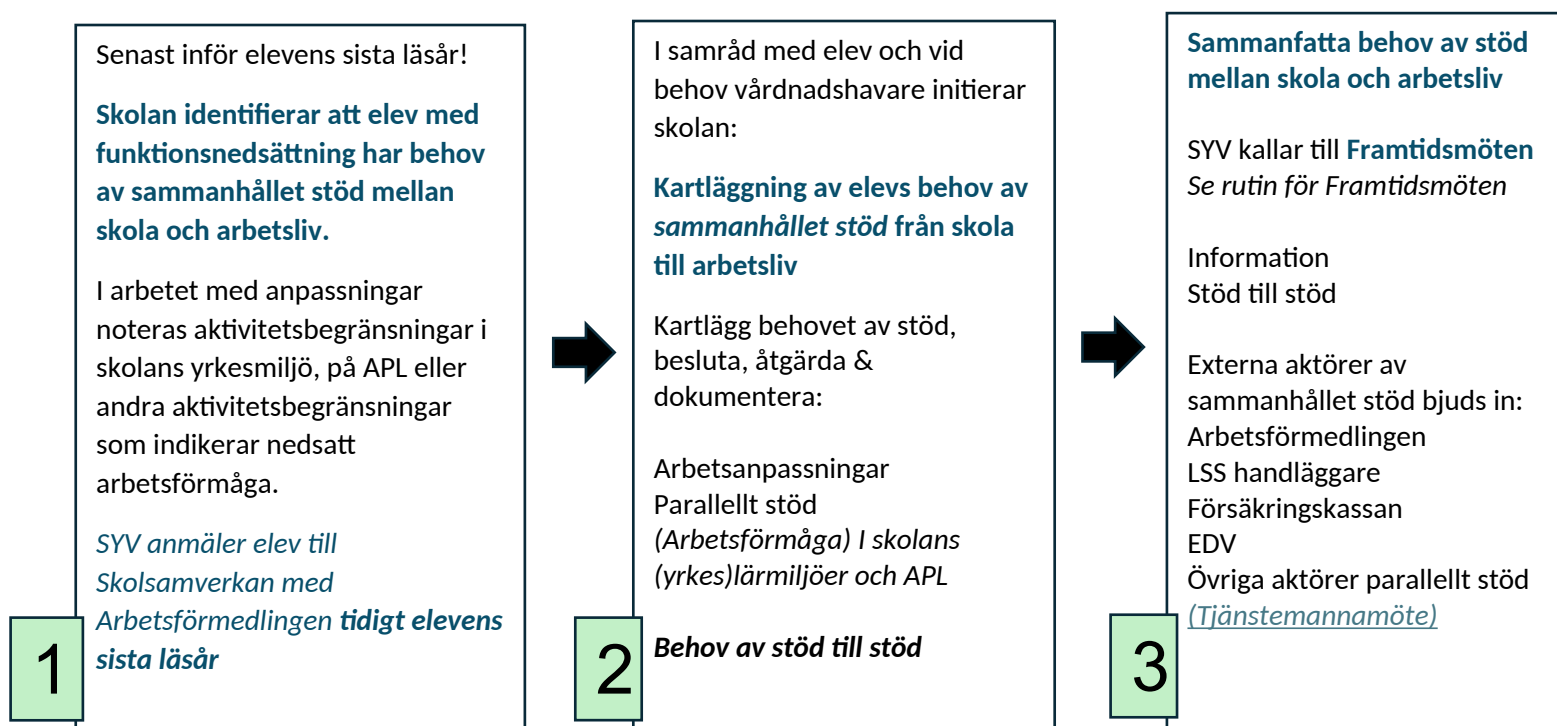

Mer om BIP studien hos [Samordningsförbundet Stockholm](#)

Läs om SE i svensk kontext: [Supported employment i en svensk kontext – förutsättningar när personer med funktionsnedsättning når, får och behåller ett arbete](#)

Läs mer om [IPS på Socialstyrelsens hemsida](#)

Aktivitetsplan för elever med funktionsnedsättning och behov av sammanhållet stöd mellan skola och arbetsliv

*Stödmaterialet Från skola till arbete- sammanhållet stöd för unga med funktionshinder
Identifiera - kartlägga behov - åtgärder - dokumentera - sammanfatta - informera - stöd till stöd*